

Zorginstituut Nederland

| Van goede zorg verzekerd |

Zorginstituut Nederland

Advies Zorginstituut over eerstelijns paramedische herstelzorg na ernstige COVID-19

*Harald Miedema –
hmiedema@zinl.nl*

*Lonneke Koenraadt
lkoenraadt-janssen@zinl.nl*

Zorginstituut Nederland

Inhoud advies

Voorwaarden bij
toepassing aanspraak

Uitvoeringsaspecten

Inhoud advies

Achtergrond:

- Nog geen kennis over effectiviteit van paramedisch zorg bij patiënten die herstellen van ernstige COVID-19
- Wel duidelijk, dat deel van patiënten uitzonderlijk zwaar wordt getroffen in het acute ziektestadium en daarvan ernstige gevolgen ondervindt in de direct hierop volgende herstelfase.
- Ook uitzonderlijke omstandigheden waarin behandeling moest plaatsvinden: isolatie, zorg door onherkenbare zorgverleners, etc.
- Door COVID-19 en door de behandeling ervan kunnen ernstige fysieke, cognitieve en psychische problemen ontstaan, waardoor herstel sterk belemmerd wordt, waardoor patiënten niet/nauwelijks in staat zijn om hun dagelijkse activiteiten weer op te pakken of hun werkzaamheden te hervatten

Inhoud advies

Tijdelijk advies onder voorwaarden:

- In deze uitzonderlijke situatie is ruime interpretatie van solidariteit verdedigbaar met betrekking tot herstel na COVID-19
- Vanwege gebrek aan inzicht in effectiviteit geen advies tot vaste opname van deze zorg in het basispakket, maar advies om tijdelijke aanspraak onder voorwaarden in te regelen
- Bijzonder wetsartikel Bzv (artikel 2.1 - lid 5) maakt dit mogelijk
- Hierbij zijn belangrijke voorwaarden geformuleerd, zonder welke er geen gebruik van deze aanspraak kan worden gemaakt

Inhoud advies

Voorwaarden bij de tijdelijke aanspraak (1):

- Verwijzing door medisch specialist bij patiënten die opgenomen zijn geweest in ziekenhuis of MSR- of GRZ-instelling
- Verwijzing door huisarts bij patiënten die in eigen woonomgeving ernstige COVID-19 hebben doorgemaakt
- Medisch specialist of huisarts geeft bij verwijzing aan welke paramedische zorg in welke omvang aangewezen is, gezien de vastgestelde fysieke, cognitieve, psychische en sociale problemen
- Eerste behandeling moet plaatsvinden < 1 maand na verwijzing
- Maximale behandelduur 6 maand vanaf datum eerste behandeling
- Maximale omvang van zorg binnen deze 6 maand: 50 zittingen fysio- of oefentherapie, 8 uren behandeling ergotherapie en 7 uren behandeling diëtetiek; inclusief benodigde tijd voor
- onderlinge afstemming en coördinatie van de zorg

Inhoud advies

Voorwaarden bij de tijdelijke aanspraak (2):

- Betrokken zorgverleners rapporteren circa 3 maand na aanvang van de herstelzorg over voortgang en bereiken van doelen
- De huisarts evalueert de herstelzorg in samenspraak met de
- Patiënt; zo nodig kan hij de zorg aanpassen i.o.m. zorgverleners
- Huisarts evalueert na circa 3 maanden op basis van schriftelijke rapportages en eventueel contact met patiënt of zorgverleners of behandeldoelen zijn bereikt en of voorzetten van de zorg zinvol is
- Bij einde van behandelperiode van 6 maand kan bij uitzondering, op verwijzing van medisch specialist op basis van diagnose van lange termijn longschade of fysieke schade waarvoor fysio- of oefentherapie, ergotherapie of diëtetiek zinvol wordt geacht, een een tweede behandeltermijn van maximaal 6 maand plaatsvinden

Inhoud advies

Voorwaarden bij de tijdelijke aanspraak (3):

- Paramedische herstellzorg kan monodisciplinair worden ingezet of als combinatie van fysio- of oefentherapie, diëtetiek of ergotherapie; wanneer verschillende disciplines betrokken zijn bij dezelfde patiënt, inclusief andere zorgverleners, zoals wijkverpleegkundige, psycholoog of logopedist, dan is multidisciplinaire afstemming en samenwerking dringend gewenst
- Omvang en samenstelling van de paramedische herstellzorg kan sterk variëren: van enkele behandelsessies met uitleg en instructies door één of twee disciplines tot een uitgebreid multidisciplinair behandelprogramma van enkele maanden
- Aandacht voor doelmatigheid, onder meer door inzet van e-healthapplicaties en videoinstructies, is van groot belang; geschat gemiddelde herstellzorg: 30 zittingen fysio- of oefentherapie, 5 behandeluren ergotherapie en 4 behandeluren diëtetiek

Inhoud advies

Voorwaarden bij de tijdelijke aanspraak (4):

- Patiënten kunnen gebruikmaken van deze nieuwe tijdelijke aanspraak, mits zij bereid zijn om bij aanvang van de zorg en op verschillende meetmomenten tijdens de behandelperiode mee te werken aan onderzoek dat wordt ingesteld om de effecten van de paramedische herstelzorg te monitoren
- Dit kan alleen plaatsvinden wanneer zorgverlener de indicatoren uit standpunten/richtlijnen/handreikingen gaat toepassen en bereid is om de gegevensverzameling vanuit EPD te faciliteren
- Bij aanvang van behandeling moet zorgverlener de patiënt informeren over deelname aan dit onderzoek en instemming vragen met gebruik van behandelgegevens uit EPD voor dit onderzoek, en hierover een aantekening maken in het EPD

Inhoud advies

Voorwaarden bij de tijdelijke aanspraak (5):

- Onderzoek zal bestaan uit retrospectief deel en prospectief deel:
- Retrospectieve deel betreft verzameling van behandelgegevens inclusief indicatoren (op verschillende momenten)
- Prospectieve deel moet verder uitgewerkt worden in onderzoeksaanvragen, die door onderzoeksgroep/-consortium bij ZONMw moeten worden ingediend en waaruit één onderzoek wordt geselecteerd; deze onderzoeksgroep verricht ook het retrospectieve onderzoek; procedure duurt circa 3-4 maanden
- Toetsing van onderzoeksopzet door medische-ethische commissie
- Voor deelname aan prospectieve deel van onderzoek moet patiënt opnieuw toestemming geven; bij weigering daarvan is continueren van paramedische herstellzorg niet mogelijk

Besluit Minister van Medische Zorg

Kamerbrief over voorwaardelijke toelating, 16-7-2020:

- Minister volgt het advies; tijdelijke aanspraak treedt in werking op de dag nadat de ministeriële regeling in de Staatscourant is gepubliceerd (in de loop van volgende week)
- Minister stelt vast dat advies betekent, dat de paramedische herstellzorg bij patiënten die ernstige COVID-19 hebben doorgemaakt niet voldoet aan stand van wetenschap en praktijk en stelt daarvoor de geadviseerde tijdelijke aanspraak in
- Dit betekent dat andere aanspraken op fysio- en oefentherapie, ergotherapie en diëtetiek vanaf ingangsdatum van deze regeling niet meer kunnen worden gebruikt voor de indicatie COVID-19
- Duur van tijdelijke aanspraak in eerste instantie 1 jaar, met mogelijkheid tot verlenging indien noodzakelijk; indien geen verlenging moeten lopende behandelingen worden afgebroken

Besluit Minister van Medische Zorg

Toevoeging in kamerbrief over logopedie:

- Logopedie is in advies buiten beschouwing gelaten
- Logopedie is een paramedische discipline die op indicatie ook onderdeel kan uitmaken van paramedische herstellzorg
- Voor zover er directe gevolgen zijn van COVID-19 die indiceren voor logopedie, dan dient dit ook op basis van deze tijdelijke aanspraak te worden geboden (en gedeclareerd)
- De noodzakelijke behandelomvang voor logopedie wordt toegevoegd aan de herstellzorg zoals beschreven in het advies
- Overige co-morbiditeit, die beïnvloed kan zijn door COVID-19 of de behandeling daarvoor, en waarvoor paramedische zorg geïndiceerd kan zijn: hiervoor gelden de bestaande aanspraken

Uitvoeringsaspecten

- Inregeling herkenbaarheid declaraties door zorgverzekeraars
- Voorlopig uitstel van declaraties door betrokken zorgverleners totdat zorgverzekeraars hun systemen daarop hebben ingericht
- Afspraken maken over informatievoorziening aan zorgprofessionals, patiënten en zorgverzekeraars
- Behandeling paramedische herstellzorg inrichten conform voorlopige richtlijnen van de beroepsgroep
- Zoveel mogelijk toepassen van indicatoren door zorgverleners conform richtlijnen en vastleggen in EPD; tevens uitgangssituatie (anamnese) en type en ernst klachten zoveel mogelijk vastleggen
- Uitwerken wijze waarop na 3 maanden evaluatie en besluitvorming over continueren van zorg plaatsvindt
- Lokaal uitwerken hoe afstemming met andere disciplines efficiënt vorm kan krijgen